فایق زێدان: ڕووبەڕووبوونەوەی ماددە هۆشبەرەکان پێویستی بە پەرەپێدانی ستراتیژێکی تۆکمەی نیشتمانی هەیە

سەرۆکی ئەنجوومەنی باڵای دادوەری، دادوەر فایق زێدان ئەمڕۆ شەممە دووپاتیکردەوە کە ڕووبەڕووبوونەوەی دیاردەی ماددە هۆشبەرەکان پێویستی بە پەرەپێدانی ستراتیژێکی تۆکمەی نیشتمانی هەیە کە سەنتەری لەسەر دامەزراندنی سیستەمێکی کاری یەکگرتوو لە نێوان دەسەڵاتی دادوەری و خزمەتگوزارییە ئەمنییەکاندایە. دادوەر زێدان لە میانی وتارەکەیدا لە کۆنفرانسی ساڵانەی کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری ماددە هۆشبەرەکان و ماددە دەروونییەکانەوە ڕێکخرابوو،

لە بەیاننامەیەکی ئەنجوومەنی باڵای دادوەریدا هاتووە : تا ئەم دوایيانە مادەی هۆشبەر نەیدەکرد دووڕیانێکی کۆمەڵایەتی، تەندروستی، کولتووری، یان یاسایی لە وڵاتەکەماندا پێکدەهێنن کە عێراق دوور بوو لەم لیستە س□رزم□رییەکانی ماددە هۆشبەرەکان و بازرگانیکردنیان، بەڵام ئەو لایەنە نەرێنییانەی کە هاوڕێ یان دەرئەنجامی گەشەسەندنی کۆمەڵگا و دۆخی گۆڕانکاری و کراوەیی بەرھەم هێنران ئەو حاڵەتانەی کە ئەنجامەکانیان بووە هۆی بڵاوبوونەوەی دیاردەی ماددە هۆشبەرەکان بە شێوەیەکی مەترسیدار کە ه□□□ش ل□ ئاسایش و ئاشتی کۆمەڵایەتی دەکات. ئاماژەی بەوەشکرد :

تاوانەکانی ماددە هۆشبەرەکان لەنێو ئەو تاوانە کۆمەڵایەتیانەن کە لەبەردەم پێشکەوتن و گەشەسەندنی مرۆیی و ئابووری کۆمەڵگادا وەستاون، تاوانێکی نێودەوڵەتییە کە سنوورەکان دەبەزێنێت، ئەمەش

وایکردووە کەمەگەی نەودەوەتی بە ماوەیەکی زەر هەوە و هاوکاری چەتر بکاتەوە لە نەوان وەاتان بە بەرەنگاربوونەوەیان و سنووردارکردنی بەاوبوونەوەیان. ناوبراو لە درەژەی قسەکانیدا وتی :

تاوانەکانی ماددە هەشبەرەکان لەسەر ئاستی نیشتمانی بە شەوەیەکی جددی دەستیان کردووە بە زیادبوون و مەترسی و تەحەدای بە دەزگا ئەمنییە پەیوەندیدارەکان پەکهەناوە و لە کاتەکدا بازرگانیکردن بە ماددە هەشبەرەکان و بەکارهەنانی ماددە هەشبەرەکان تاوانی زەر گەورەن، تاوانەکانی هاوەیەتی یان لە ئەنجامی لەکەوتەکانیدا بوونەتە هەی ئەوەی کە تاوانەکانی مادەی هەشبەر لە ئاستی نیشتمانیدا بە شەوەیەکی جددی زیادبکەن. تاوانی ەاکەشانی نەوجەوانان بە بەکارهەنانی ماددە هەشبەرەکان یەکەکە لە تاوانە مەترسیدارەکان، کەشە کەمەەایەتییەکان بەهەی کاریگەری ەاستەوخەیان لەسەر پەکهاتەی کەمەەایەتی و ئابووری کەمەەگا و تاك، و بەهەی ئەو زیانە تووندانەی کە دەیگەیەنن ئەوانەی کە بەکاریان دەهەنن یان بازرگانییان پەوە دەکەن و ئەم کاریگەرییانە لە بنەماەەی بەکارهەنەر و ئەو کەمەگایەی کە دەوریان داوە ەەنگ دەداتەوە. دادوەر جەختی لەوە کردەوە کە ەووبەەووبوونەوەی ئەم دیاردە مەترسیدارە پەویستی بە پەرەپەدانی ستراتیژەکی تەکمەی نیشتمانی هەیە کە تەرکیزەکەی بریتییە لە دامەزراندنی سیستەمەکی کاری یەکگرتوو لە نەوان دەسەەاتی دادوەری و خزمەتگوزارییە ئەمنییەکانی پەیوەندیدار بە بەرەنگاربوونەوەی ماددە هەشبەرەکان، کە لە پەکردنەوەی ئەو بەشاییانەوە دەست پەدەکات کە بەهەی بەکارهەنانی زانستی دادوەری لەیاسای دژە ماددە هەشبەرەکان و ماددە دەروونییەکان ژمارە 50ی سالەی 2017، کە لەلایەن کەسایەتییە سەرەکییەکانەوە دەقەزرەتەوە و بازرگانان و خاوەن دارایییەکانی بازرگانی ماددە هەشبەرەکان چەژ لە بە سزایی وەردەگرن، هەموارکردنەوەی یاسایی گونجاو بە ئەم یاسایە دەکەن، و ەەوشوەنی پەویست دەخەنە بواری جەبەجەکردنەوە بە سنووردارکردنی بەاوبوونەوەی بەکارهەنانی ماددە هەشبەرەکان لە ەەگەی دووانەی (ەەگریکردن و چارەسەرکردن)، لە هەمان کاتدا دروستکردنی دامەزراوە تەندروستییە چارەسەرییەکان کە لەلایەن پسپەەانەوە بەەەوەدەبرەن و سەرپەرشتی دەکرەن، لە هەمان کاتدا ەەەەك دەدەن بە چالاکییە کەمەەایەتییەکان و دامەزراوە ئاینییەکان و ەەکخراوەکان لە خەپاراستن و چارەسەرکردن و چاکسازیدا. لە درەژەی بەیاننامەکەدا ووتیشی: لەلای خەیەوە محەممەد شیاع سودانی سەرەکی ئەنجومەنی وەزیران لە کەنفرانسەکەدا وتارەکەی پەشکەشکرد، تیایدا ستایشی ئەو هەوەە دادوەرییانەی کرد کە بە بەرەنگاربوونەوەی ئەم تاوانە دەدرەن، بەبیرهەنانەوەی شەهید دادوەر ئەحمەد خەساف، کە لەکاتی بەجەگەیاندنی ئەرکە پیرەزییەکانیدا هەستایەوە ڕووبەەووی بەرەنگاربوونەوەی ئەم تاوانە بووە لە پارەزگای میسان.